

Més de mil xais comencen a Riudaura la tercera etapa dels 90 quilòmetres que fan en transhumància fins a La Molina

ACN Riudaura - Un ramat conjunt de més de mil xais de dos pastors gironins uneix a peu aquest dissabte Riudaura (Garrotxa) i Vallfogona (Ripollès) en l'equador d'un recorregut de 90 quilòmetres que fan en sis etapes. L'objectiu és traslladar les ovelles en transhumància fins a les pastures fresques dels Alabaus, a La Molina (Cerdanya). L'alcaldeessa de Riudaura, Anna Vegas, ressalta que el pas del ramat pel municipi "permet mantenir viu el camí ral". Un sender en desús que es reactiva, gràcies a la iniciativa dels pastors Prem Puig de Mieres (Garrotxa) i Josep Nicolau de Crespià (Alt Empordà) amb l'ajuda d'Arnau Rubio. "Volem revalorar la vida rural i reivindicar la importància de viure en connexió amb la natura", explica Puig.

Després d'haver passat la nit a Riudaura i al punt de les vuit del matí d'aquest dissabte, Prem Puig i Josep Nicolau han entrat a la plaça del Gambeto de la localitat amb el ramat conjunt de més de mil xais. És la primera vegada que hi fan voltar les ovelles, com es feia tradicionalment, en aquesta iniciativa de recuperar el trasllat del ramat a l'estiu a la recerca de zones més fresques amb pastures més verdes.

A banda de fer parada al centre del poble, que hi passin també serveix per arranjar camins i desbrossar el camí ral, que és el sender tradicional per on passava el bestiar. "Aquest és un dels últims camins ramaders de la Garrotxa i és dels que feia més temps que estava perdut", ha explicat el pastor i historiador, Marc Muntanya. "Tot i ser un camí que està molt ben definit i és molt fàcil de seguir, estava oblidat i feia més de vint anys que no hi passava cap ramat", diu, i alerta que "el dret de pas només es manté mentre es fa servir" i que, per això, "és important que es faci servir".

En la mateixa línia, l'alcaldeessa de Riudaura, Anna Vegas, ha destacat la importància que el camí ral passi per la localitat i que el ramat el faci servir: "Tenim la sort que el camí ral passa per aquí i és un orgull que en facin ús i poder recuperar la tradició, perquè al poble hi havia hagut molta gent que es dedicava a la ramaderia i utilitzava aquests camins", ha dit. A més, Vegas ha celebrat que enguany s'hagi recuperat la tradició de passar pel mig del poble, en comptes de fer-ho per fora com els anys anteriors.

Transhumància per la vida

La iniciativa 'Transhumància per la vida' va néixer fa dos anys per l'impuls del pastor de Mieres (Garrotxa), Prem Puig. Amb l'objectiu de recuperar els camins de transhumància i "reivindicar la importància de viure en connexió amb la natura", Puig es va preparar durant un any el camí per poder aconseguir la fita de moure a peu el seu ramat des de Mieres fins a La Molina.

"El projecte surt en un moment de crisi en què em volia vendre les ovelles, però volia fer la transhumància abans de plegar", explica. "Era una mica arriscar pujar pels camins que s'havien perdut i vaig estar un any preparant-ho", detalla. Fer el camí a peu, li va permetre reconnectar amb el ramat i continuar fent de pastor.

Un any més tard, el 2023, s'hi va voler sumar també en Josep Nicolau de Crespià (Alt Empordà), que amb l'ajuda del també pastor Arnau Rubio fa el mateix recorregut en transhumància que Puig. Abans de començar les etapes conjuntes, el ramat de Puig surt de Mieres fins al Torn, dins del terme municipal de Sant Ferriol (Garrotxa), on es troba amb el ramat de Nicolau, que s'hi desplaça des de Crespià.

Enguany, durant la primera etapa conjunta van recórrer el tram entre el Torn i les Preses, passant per Santa Pau. I la segona jornada també la van fer íntegrament a la Garrotxa passant per la Pinya fins a arribar a Riudaura. Aquest dissabte, en l'equador del recorregut, canvien de comarca arribant fins a Vallfogona del Ripollès.

La quarta etapa passa pel centre de Ripoll i arriba a Campdevàrol, la cinquena s'enfila fins a Gombrèn i la sisena i última travessa el coll de la Creueta i conclou als Alabaus, a La Molina, on el ramat passarà l'estiu. "La transhumància és molt més que cultura", afirma Puig, que diu que fan "rebombori" als pobles per on passen, per incentivar que "la gent reconnecti amb la natura".

De tot el recorregut, el pastor de Mieres diu que el més complicat de moure aquest ramat de mil xais de les pastures baixes a alta muntanya és "passar pels trams on hi ha més gent i on menys s'han conservat els camins". En aquest sentit, Puig reivindica que "la vida pugui fer el seu cicle, els animals puguin circular i els humans no la tallem pel mig".